

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Convulsio Calvniarvm Vlrichi Veleni Minhoniensis,
quib[us] Petru[m] nunq[uam] Romæ fuisse caullatur**

Fisher, John

Antvverpiae, 1522

Persvasio Qvindecima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35690

nes essent auersi, & prorsus ad vnū a fide defecissent. Nāsi 1
 Romæ fuerat coelecta ecclesia Christi, priusq̄ ibi paul⁹ præ
 dicasset, vt & fuisse cōpertissimū est, nemini dubiū esse pōt
 quīn per ei⁹ p̄ntiā & viuā prædicationē, eadē facta sit cōfir
 mator. Adde, q̄ nec eius t̄pis, ecclesia decrescere facile po
 tuit quū, vt Hilari⁹. viij. de trinitate testatur, Hoc habet p̄
 priū ecclesia christiana, vt dū persecutionē patitur floreat, Hilarius,
 dum opprimitur crescat, dū cōtemnitur persistat, dum lædi
 tur vincat, dum arguitur intelligat, tunc stat, quū superari
 videatur. Hæc Hilari⁹. Supfuit igit̄, q̄n Paulus sc̄o Romā
 aduenit, christianorum illic aliqua multitudo. Sed nec ista
 multitudo pastore caruit, quē & sub se multos habere coad
 iutores necesse fuit. Vides igit̄ vt Paulus istos non exclu
 sit, quū dixerit, Lucas mecū est solus. Cæterū nec ijs verbis,
 recentiores quosdā exclusit comites. Nā vt in eadē ep̄la tes
 tatur, tū p̄ntes habuit Eubulū & Pudentē, Linūq̄ & alios ij, Timot. vlti.
 fratres. Sic em̄ in ep̄stolæ suæ calce scripsit, Salutat te Eubu
 lus, & Pudens, & Linus, & Claudia, & fratres oēs. Pro vete
 rib⁹ atq̄ comitib⁹ locutū fuisse paulū oportet, quū dixerit,
 Lucas mecū est solus. Nam & ipsos ante noiauit. Demas (in
 quit) me reliquit, amplex⁹ præfens sæculū, & p̄fect⁹ est Tes
 salonicā, Crescens in Galaciā, Titus in Dalmatiā, Lucas me
 cū est solus. Liqueat igit̄ aduersariū hoc sophisima sicut &
 cætera priora de nihilo struere fuisse conatum.

PERSVASIO Q VINDECIMA:

Præter ep̄stolas iam dictas, Pauli e Roma missas,
 sunt quædā alię familiariores responsiuæ ep̄stolæ ipsi⁹ ad
 Senecam, Neronis imperatoris præceptorē scriptæ, quas
 ego nonnullis argumentis, tunc fuisse scriptas arbitror, cū
 Paulus secundo iā Neroni præsentaretur. Primum, quia
 iam Nero Cæsar furibundus, atrox, petulcus, adulter, &
 omni prope viciorum contagio fuerat pollutus, quod de
 priori eius quinquennio nullus credere potest. Secundo,
 quia id t̄pi Paulinæ quædam ep̄stolæ, quas vbi in priorī
 captiuitate Romę teneret, ad quosdā ecclesiarū direxerat,

ad manus Senecæ iā tunc deueniant, ex quibus ille non
nihil profecit, quod priori biennio, quo Romæ tenebat pau-
lus, fieri non potuit. Tertio, quod Seneca in vna epistolarum ad
Paulum descriptarum, Romani incendij a Nerone facti memi-
nit, quod ad finem declinante Neronis imperio factum est,
cum Orosius non ita multo post, Petrum & Paulum comitem menda-
cio deceptus, a Nerone martyrium passos scribat. Et sequen-
ti mox autumno, pestilentiam Romæ obortam adeo mag-
nam, ut vno autumno ad triginta millia hominum vita decesse-
rint, quam pestilentiam Neronis imperio decrescente factam,
Suetonius in vita ipsius designat. Illis itaque ambobus Ro-
mæ degentibus, Paulo in carcere, Seneca in regia Neronis,
cum alter de altero magna sibi polliceretur, & neuter neutrum
alloqui potuisset, vel quod inde vtriusque immineret periculum
(quoniam quidem lege cautum fuerat, ne quisquam Christianum, aut Iu-
dæum alloqueretur) vel quod Senecæ non fuerat integrum Pau-
linum carcerem aduiscitare, ne quid exinde tyrannum offende-
ret, aut ipse quoque conijceretur in carcerem. Quapropter
epistolis hæc colloquendi sarciebant penuriam, & quidem mu-
tuam amorem vtriusque præ se ferentibus, neuter tamen petri alicubi
meminit, qui viginti quinque annis iam tum Romæ agere
debuerat, nondum tamen fuerat Senecæ doctissimo, in Christi-
anos benignissimo homini cognitus, cui proculdubio non
nihil gratificatus fuisset, si quod paulus ob carceris impedi-
mentum non poterat, ipse eius desiderio satisfecisset, & de
Christo secum confabulatus, in numerum Christianorum asse-
ruisset. Quod paulus etiam facere debuit, ut ablata sibi Se-
necæ alloquendi copia, eum ad Petrum nulli Apostolorum post-
ponendum relegaret, qui nihilo deterius fidei Christianæ
primordia ei tradiderit. Sed quis, nisi forte ex oculatus non
videat omnia hic repugnare pestifera huic opinioni, quod petrus
romam nunquam venerit, a Nerone passus, cum tot rationibus com-
munitur, ad vltimum vsque Neronis imperij annum, petrum Romam
nunquam venisse, tamen abest, ut martyrium ab eo passus fuerit.
Namen legitur & in ea, quæ tertia est Senecæ ad Paulum episto-
la, quod eius plurimum rei causa Nero Apostolo fuerat indi-
gnatus, quod a ritu, & secta pristina Iudæorum, qui pharisæus

olim fuerat, non solum ipse recesserit, sed & alij hoc suaserit faciendum. Quod plane Petrus prior Paulo Romae facere debuerat, si tot annis ante aduentum in urbem ipsi illic resederit.

CALVMNIAE Q VINDECIMAE SVMMA

IN epistolis insup illis quae Pauli & Senecae noibus inscribuntur, nulla prorsus fit mentio Petri. Sed & in ea, quae tertia est Senecae ad Paulum, legitur, quod eius rei causa Nero plurimum indignabatur paulo, quod a ritu & secta pristina Iudaeorum (qui phariseus olim fuerat) non solum ipse recesserit, sed & alij hoc suaserit faciendum. Quod plane Petrus prior paulo facere debuerat, si tot annis ante aduentum ipsius in urbem illic resedisset. Quare nec Romae prior fuit petrus.

RESPONSIO.

Nec vllius ponderis hanc calumniam esse, manifestissimum est, non modo quod ex negatiuis ipsa procedit, verum etiam quod epistolae dictae, vel eruditissimorum censura, negantur a paulo Senecaeque conscriptae. Testatur hoc imprimis Erasmus, cuius in hac parte iudicium, aduersus alios mille, mihi sufficeret. Sed finge rem ita se habere, quod illorum essent haec epistolae. Quid in eis quaeso continetur, quod cum nostro pugnet instituto? Nunquid si paulo, quia phariseus fuerat, & sectam reliquerat pharisaicam Nero succensuit, propter hoc debuit & Petro succensere, qui phariseus non erat, neque talis unquam sectae cultorem se profitebatur? Sed iudaus (inquit) erat petrus. Esto. Neque iam negaret se iudaum esse, quamquam christianus esset factus, quam & Christianus quisque multo verius iudaicum nomen teneat, quam is, qui solum carnaliter est iudaus. Sed vnum quae so compertum est cuius, quod non simile aduersus petrum Nero concepisset indignationem: Num epistola Senecae palam id negat? Audiamus epistolam, quae sic habet. Seneca & lucilius paulo, *Epistola Senecae*
Nimio tuo angimur recessu. Quid est, vel quae te res remo *cx.*

G i

ratum faciunt. Si indignatio dñi, q̄ a ritu & secta veteri recesseris, & alios rursus conuerteris, erit postulandi locus, vt ratione factum, non leuitate, hoc existimet, Vale Paule charissime. Hæc est illa, vi, epistola tam eximia, vt Senecæ & Lucilij noie digna sit, quæ ad Paulum scribatur. Quæ certe nec affirmat, q̄ Nero sit aduersus Paulū indignatus, Sed vt hoc affirmarit, non negat tamen, quin pariter & aduersus petrū vere succensuerit. Et tamē, ex hac epistola molitur aduersarius ostendere, Petrum nō fuisse Romæ.

PERSVASIO SEDECIMA:

Neminem adeo hebetem, ac stupidū puto, quin intelligat Petrum nō modo Romæ passum nō fuisse, sed ne eū fuisse illuc quidem. Et ne quis moueatur inuerecunda illa Romanæ Curia voce, tot testimonia proferētis, perpēdat secum, quam item de passione Petri, & Pauli alterutrū cōueniant authores. Ambrosi⁹ sermone illo sexagesimo septimo, de Petri & Pauli martyrio differens dicit. Vna die, vno in loco, vnus tyranni tolerauere sententiā, & hæc cū multis alijs communis est ei opinio, imo totius Romanæ ecclesiæ, in eorum solennitate decantantis. Gloriosi principes terræ, quomodo in vita sua dilexerūt se, ita & in morte nō sunt separati. Falsa vero esse hæc, passionis vtriusq̄, sub nomine discipulorum Pauli cōfictę produnt, dū neq̄ cum istis, neq̄ secū cōueniāt. Quod enim hic dicitur vna die eos passos fuisse, id Linus apertissime negat, & hoc vna quidē ratione, quas ego ob prolixitatem huc non adduco, verum lectorem ad passiones illas per cōmentitium Linum descriptas, & a Iacobo Stapulense latinitate donatas remitto. Dionysius vero, non ille Pauli discipulus, sed nescio quis mendacissimus nebulo, priori opinioni subscribit. Sed nunquid & vno in loco passos cōcorditer omnes scribunt, hic vide mendaciorum portenta. Quidam enim hoc fatentur ingenuè, cantāte etiam Romana ecclesia, ne in morte eos fuisse separatos, sed sicuti vna die, ita in vno loco morti fuisse traditos. At Linus Petrum in loco, qui